

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ
для підготовки до здачі заліку з навчальної дисципліни
«ВИРІШЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ СПОРІВ»

для студентів другого (магістерського) рівня, спеціальності D8 Право

Законодавче регулювання вирішення земельних спорів

Історія розвитку законодавства про вирішення земельних спорів.
Сучасне нормативно-правове регулювання вирішення земельних спорів.
Співвідношення нормативно-правових актів земельного законодавства та актів інших галузей законодавства з питань вирішення земельних спорів.
Напрями вдосконалення законодавства про вирішення земельних спорів.

Вирішення земельних спорів у системі юридичних гарантій прав на землю

Система юридичних гарантій забезпечення земельних прав.
Конституційна гарантія судового захисту земельних прав.
Загальні та спеціальні юридичні гарантії земельних прав.
Юридична сутність вирішення земельного спору як гарантії земельних прав.
Вирішення земельних спорів як функція державного управління. Вирішення земельних спорів як вид земельно-юрисдикційних правовідносин.
Проблеми вирішення земельних спорів у світлі сучасної земельної реформи.

Земельні спори: поняття, сутність і класифікація

Поняття земельного спору: основні наукові підходи. Ознаки земельного спору.
Особливості виникнення земельного спору.
Розмежування земельних спорів з суміжними видами спорів (конфліктів). Земельні спори та майнові спори, пов'язані із земельними відносинами.
Суб'єкти земельних спорів. Особливості об'єктного складу земельних спорів. Зміст земельного спору.
Законодавче визначення видів земельних спорів. Інші класифікації земельних спорів.

Юрисдикційна і неюрисдикційна форми вирішення земельних спорів

Основні форми вирішення земельних спорів.
Юрисдикційні форми вирішення земельних спорів. Судова форма захисту земельних прав. Адміністративна форма вирішення земельного конфлікту.
Неюрисдикційна форма вирішення земельних спорів. Альтернативні способи врегулювання спору в системі форм захисту земельних прав. Види альтернативних способів врегулювання спору. Медіація як законодавчо закріплений спосіб врегулювання земельного спору. Самозахист земельних прав.

Адміністративний порядок вирішення земельних спорів

Види земельних спорів, що підлягають позасудовому вирішенню.
Органи, що розглядають земельні спори, їх повноваження.
Особливості процедури розгляду та вирішення земельних органами місцевого самоврядування. Правовий статус та компетенція комісій з розгляду земельних спорів. Права та обов'язки сторін при вирішенні земельних спорів.

Юридичне значення рішень державних органів та органів місцевого самоврядування, прийнятих у земельних спорах. Проблеми виконання рішень щодо земельних спорів, які вирішуються в позасудовому порядку.

Судовий порядок вирішення земельних спорів

Характеристика та види земельних спорів, що розглядаються в судовому порядку.

Процедура розгляду та вирішення земельного спору судом. Позовна давність при розгляді справ зі спорів, що виникають із земельних відносин. Процесуальні питання в справах зі спорів, що виникають із земельних відносин.

Розмежування юрисдикцій судових органів при вирішенні земельного спору. Практика Великої Палати Верховного Суду щодо юрисдикції земельних спорів. Юрисдикція адміністративних судів щодо вирішення земельних спорів. Категорії спорів, які вирішуються судами загальної юрисдикції. Юрисдикція господарських судів щодо вирішення земельних спорів.

Напрями розвитку процесуального законодавства, що регулює судовий порядок вирішення земельних спорів.

Способи захисту земельних прав при вирішенні земельних спорів

Поняття «способи захисту земельних прав». Способи захисту земельних прав. співвідношення способів захисту прав, визначених Цивільним кодексом України та Земельним кодексом України.

Класифікація способів захисту земельних прав.

Ефективність та належність способів захисту земельних прав.

Судова практика розгляду окремих категорій земельних спорів

Правові позиції Верховного суду щодо розгляду земельних спорів.

Особливості вирішення земельних спорів щодо набуття, реалізації та припинення права власності на земельні ділянки. Особливості вирішення земельних спорів щодо реалізації права постійного користування земельними ділянками. Особливості вирішення земельних спорів щодо договірної форми використання земельних ділянок на умовах оренди. Особливості вирішення земельних спорів щодо окремих інститутів права землекористування. Особливості вирішення майнових спорів, пов'язаних із земельними відносинами.

Врегулювання земельних спорів шляхом медіації

Застосування посередництва у вирішенні земельних конфліктів. Поняття і види посередництва.

Медіація як спосіб вирішення земельно-правових конфліктів. Основні принципи медіації. Стадії процедури посередництва.

Проблема практичного застосування медіації при вирішенні земельних спорів.